

Μυστήριο σε φόντο φασισμού

Το μυθιστόρημα του Κάρλο Λουκαρέλι περιγράφει τη ζοφερή ατμόσφαιρα στην Μπολόνια του 1944

Του Φίλιππου Φιλίππου

↑ Το μυθιστόρημα του Κάρλο Λουκαρέλι είναι πολιτικά, θυμίζοντας ταυτόχρονα αγγλικό μυθιστόρημα μυστηρίου

Κάρλο Λουκαρέλι (Πάρμα, 1960), ένας από τους γνωστότερους ιταλούς συγγραφείς αστυνομικής λογοτεχνίας, έγινε γνωστός στην Ελλάδα από την «Τριλογία του φασισμού», με πρώτο το *Εν λευκό*, το οποίο κυκλοφόρησε στην Ιταλία το 1990. Ο συγγραφέας, που υπήρξε δημοσιογράφος και σεναριογράφος, στα τρία πρώτα μυθιστορήματα με ήρωα τον επιθεωρητή Ντε Λούκα, έχοντας εντυφώσει σε ιστορικά αρχεία, μελετήσει επίσημα έγγραφα και συλλέξει λεπτομερή στοιχεία, επιχειρεί να αναπλάσει την Ιταλία του 1945, την εποχή που το φασιστικό καθεστώς κλυδωνίζεται.

Οι περιπέτειες όμως του επιθεωρητή Ντε Λούκα συνεχίστηκαν λόγω της επιτυχίας των μυθιστορημάτων του Λουκαρέλι, ο οποίος δεν σταμάτησε ν' ασχολείται με τον ίδιο ήρωα και την ίδια εποχή. Στο *Μαύρος χειμώνας στην Μπολόνια* (εκδ. Πατάκη) μεταφερόμαστε στον Δεκέμβριο του 1944, όταν η Μπολόνια ζει τον πιο σκληρό, τον πιο «μαύρο» χειμώνα της. Η πόλη βρίσκεται υπό γερμανική κατοχή. Ο Ντε Λούκα, ο οποίος υπηρέτησε μεν το φασιστικό καθεστώς αλλά δεν είναι σπαδός του Μουσολίνι, προσπαθεί να μην προκαλεί τους φασίστες συναδέλφους του. Υπηρετεί στην Πολιτική Αστυνομία της Ιταλικής Κοινωνικής Δημοκρατίας. Όταν δολοφονούνται ο καθηγητής της Ιατρικής Σχολής Φράνκο Μπρούλλο, ο μηχανικός Ταλιαφέρι και ο γερμανός υποδεκανέας Βέμπερ, η αστυνομία κινητοποιείται.

Τι κοινό έχουν αυτοί οι τρεις με δεδομένο ότι πάνω στο νεκρό σώμα του μηχανικού υπάρχει σημείωμα με τη φράση «Έτσι καταλήγουν οι φασίστες»; Ειδικά για τον καθηγητή υπάρχει η μαρτυρία ενός αυτόπτη μάρτυρα που είδε κοντά του μια γυναίκα αριστερόχειρη και κουτσά. Στην υπόθεση εμπλέκονται αρκετές γυναίκες. Τι σχέση έχει η Κασσάντρα Οροί, ή αλλιώς Σαντρίνα, μια Ιταλίδα παντρεμένη με έναν έγκλειστο σε στρατόπεδο συγκέντρωσης, ερωτευμένη με τον Γερμανό (της προμήθευε τρόφιμα για τα παιδιά της), αλλά και η Αλτά και η Σιλβία; Ο σύζυγος μιας από αυτές, μιας παντρεμένης, κατηγορείται πως σκότωσε τον καθηγητή, εραστή της γυναίκας του.

Ο συγγραφέας μεταφέρει στο χαρτί την ατμόσφαιρα στην κατεστραμμένη από τους βομβαρδισμούς Μπολόνια, όπου οι άστεγοι πλημμυρίζουν κάθε γωνιά της πόλης, οι κάτοικοι ζουν με κουτόνια για

ΚΑΡΛΟ ΛΟΥΚΑΡΕΛΙ
Μαύρος χειμώνας στην Μπολόνια
Μετάφραση Δήμητρα Δόση,
Εκδόσεις Πατάκη, 2023,
σελ. 490, τιμή 16,60 ευρώ

την προμήθεια βουτύρου, ελαιολάδου και ζάχαρης, ενώ γίνονται διαρρήξεις οπιτών για την κλοπή κλινικοκεπασμάτων. Επίσης υπάρχει ο φόβος για την εκδίκηση των γερμανών κατακτητών, οι οποίοι για κάθε νεκρό γερμανό στρατιώτη εκτελούν ως αντίποινα δέκα ιταλούς ομήρους (όπως δηλαδή συνέβαινε και στην Ελλάδα την ίδια εποχή). Το μυθιστόρημα είναι πολιτικό και θυμίζει το αγγλικό μυθιστόρημα μυστηρίου («Σαν τα βιβλία της Αγκαθα Κρίστι» λέει ένας από τους ήρωες), με υπόπτους οι οποίοι είναι οι πιθανοί δράστες. Και όπως συμβαίνει σε όλα τα μυθιστορήματα του Κάρλο Λουκαρέλι τα εγκλήματα, εκτός από την πολιτική, είναι συνυφασμένα με τις ερωτικές σχέσεις και το σεξ. Και βεβαίως με την Ιστορία, αφού «ο συγγραφέας ιστορικών μυθιστορημάτων κλέβουν επίσης από την Ιστορία», γράφει ο ίδιος στις «Ευχαριστίες» του τέλους.

Όπως συμβαίνει σε όλα τα μυθιστορήματα του Κάρλο Λουκαρέλι τα εγκλήματα, εκτός από την πολιτική, είναι συνυφασμένα με τις ερωτικές σχέσεις